

lesbrief 44 De integratie van het menselijke en het Goddelijke

De integratie van het menselijke en het Goddelijke

door Kim Nataraja

In het Johannesevangelie wordt de integratie van de twee kanten van ons karakter, het actieve en het contemplatieve, beschouwd als de integratie van onze menselijke en onze Goddelijk kant, zoals Jezus liet zien. Laurence Freeman verduidelijkt dit in het volgende fragment uit *'Journey to the Heart'*

“Het Evangelie van Johannes is het meest mystieke van de evangeliën, maar tegelijkertijd biedt het ons aangrijpende momenten uit het leven van de mens Jezus – wanneer hij op een hete dag moe is en een slok water nodig heeft, wanneer hij huilt om een vriend die gestorven is. Dit vinden we niet in de andere drie boeken van het Nieuwe Testament. Het is een tekst met grote diepte en kracht, maar ook eenvoudig en leesbaar. Bede Griffiths voelde dat zijn leven een nieuwe wending nam nadat hij dit evangelie gelezen had op een intens moment in zijn zoektocht naar diepte en betekenis. Het was duidelijk dat dit één van de belangrijkste werken van de menselijke geest was. Wat de precieze bijdrage ervan ook moge zijn, het was het vastleggen van een ervaring van een onpeilbare diepte. Zowel de geportretteerde mens Jezus als het onderricht waren van een schoonheid voorbij elke menselijke verbeelding. Niets in Plato kon dat evenaren. *“Ik beseftte dat als ik dit afwees het betekende dat ik de diepste en voornaamste menselijke ervaring verwierp. Aan de andere kant zou het accepteren hiervan mijn hele zienswijze veranderen – het zou een overstap zijn van rede en filosofie naar geloof.”* (Bede Griffiths – *De Gouden Draad*)

De mystiek van het Johannesevangelie is nieuw in de wereldgeschiedenis. Zij is niet enkel filosofisch maar integreert vanwege haar visie de hoogste werkelijkheid met de gewoonste aspecten van de menselijke zintuigelijke wereld. Dit wordt niet alleen duidelijk in het Johannesevangelie, maar ook in de brieven die aan Johannes zijn toegeschreven en die verklaren dat het om liefdesmystiek gaat – menselijk goddelijk of goddelijk menselijk, afhankelijk van je vertrekpunt. *“Wat bestond vanaf het begin, wat wij hebben gehoord, wat wij met onze ogen hebben gezien, wat wij hebben aanschouwd en onze handen hebben aangeraakt: het woord dat leven is – daarover spreken wij. Ja, het leven is verschenen, wij hebben het gezien, wij getuigen ervan en wij verkondigen het aan u: het leven, het eeuwige, dat bij de Vader was en dat aan ons is verschenen. Wat wij hebben gezien en gehoord, dat verkondigen wij ook aan u, opdat u met ons verbonden bent. En onze verbondenheid is een verbondenheid met de Vader en met zijn Zoon, Jezus Christus. (1 Joh 1,1-3)*

Ondanks deze overtuiging die het wereldse niet uitsluit, wordt de ‘hoge Christologie’ van Johannes toch gedetailleerd uitgewerkt in de Proloog van het Evangelie waar hij Jezus, de mens, gelijkstelt met de eeuwige Logos. Het verenigen van Woord en vlees is de kernparadox van het Johannesevangelie. Zoals we mogen verwachten van de kern tegenstelling van woord en vlees, is het hele evangelie gebouwd op een paradox. Door de Christelijke mystieke traditie heen maakt het verwoorden van de diepste ervaring gewoonlijk gebruik van de paradox om het onzegbare te zeggen De mens Jezus is het verbindende middelpunt van deze schijnbare tegenstrijdigheden en persoonlijk leerlingschap is de weg waarop dit middelpunt een kracht wordt in je eigen leven

De mystieke visie van Johannes onderzoekt de hoogste staat van vereniging met God. In de Proloog is de stelling dat het Woord vlees wordt expliciet theologisch. Eigenlijk blijkt dit uit alles wat Jezus zegt, doet en als mens ondergaat, inclusief zijn dood. Hij doet en zegt niets wat niet expliciet zijn (non-dualistische) relatie met zijn Vader weerspiegelt.”

Laurence Freeman OSB

(Fragment uit 'Journey to the Heart – Christian Contemplation through the Centuries – an illustrated Guide' – Samensteller: Kim Nataraja)